

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № УК - 4

София, 21.03.2005 г.

УКАЗАНИЕ

за практическото прилагане на чл.33, ал.8 от Закона за облагане доходите на физическите лица, в сила от 01.01.2005 г.

Настоящото указание е разработено съгласно разпоредбата на чл.232, ал.2, т.2 от Данъчния процесуален кодекс (ДПК), съгласно която министъра на финансите изготвя общи становища и указания за единното прилагане на данъчното законодателство, които са задължителни за органите в структурата на Министерство на финансите.

Новата ал.8 на чл.33 от Закона за облагане доходите на физическите лица (ЗОДФЛ), създадена със Закона за изменение и допълнение на ЗОДФЛ, обнародван в "Държавен вестник", бр.108 от 10 декември 2004 г., регламентира че, когато съответното работно място е за обучение на чирак по смисъла на Закона за занаятите, определеният окончателен годишен (патентен) данък за дейностите по чл. 31, ал. 1, т. 7, букви "е", "з" и "и" се заплаща в размер 50 на сто.

При прилагане на посочената разпоредба следва да се има предвид следното:

I. Обхват на патентните дейности, за които е приложима разпоредбата на чл.33, ал.8 от ЗОДФЛ.

Данъчно облекчение за обучение на чирак при определяне размера на окончателния годишен (патентен) данък се отнася за дейностите, при които размерът на данъка се определя в зависимост от броя работни места. Това са посочените в чл.31, ал.1, т.7:

- буква "е": бръснарски и фризьорски услуги, ветеринарно-фризьорски услуги;
- буква "з": козметични услуги, поставяне на татуировки;
- буква "и": маникюр, педикюр.

II. Определяне размера на патентния данък за работно място за обучение на чирак.

Редът и условията за обучение на чирак в занаятчийско предприятие са регламентирани в Закона за занаятите, Глава четвърта, Раздел I. Сред посочените там изисквания е и това занаятчийското предприятие да е осигурило подходящо по вид и обзавеждане място за обучението. Предвид факта, че за посочените по-горе дейности мястото за обучение на чирак не може бъде оборудвано по начин, отличаващ го в голяма степен от останалите работни места в предприятието, при определяне на размера на патентния данък следва да се вземат предвид и другите условия, посочени в Закона за занаятите. Съгласно тези

условия чирак може да се обучава в занаятчийско предприятие само от майстор като един майстор не може да обучава едновременно повече от двама чираци. Във връзка с това, дори да няма отделно работно място, предназначено само за обучение на чираците в предприятието, облекчението може да се ползва за обявено работно място. Разгледаните по-долу хипотези илюстрират какво следва да бъде данъчното третиране в конкретни ситуации:

1. В занаятчийското предприятие има само едно работно място и един майстор, който обучава един или двама чираци. В този случай за това работно място се определя патентен данък в намален размер 50 на сто.
2. В предприятието има общо две работни места и един майстор с двама чираци. Данъкът следва да бъде определен в размер 50 на сто само за едното работно място и в пълен размер за другото работно място с презумпцията, че само на едното работно място майстора извършва обучението на чирак.
3. При наличие на две работни места и двама майстора, на които е възложено обучението на по един или двама чираци, данъчното облекчение ще бъде ползвано и за двете работни места в размер 50 на сто, независимо, че на едното работно място се обучават двама чирака.
4. При три работни места и един майстор, който обучава един или двама чираци – патентният данък се определя в намален размер само за едно работно място, като презумпцията е, че чираците се обучават на това работно място.
5. Когато в занаятчийското предприятие има три работни места и двама майстори, които обучават съответно по един или по двама чираци – патентният данък се дължи в размер 50 на сто за две работни места.
6. Когато в занаятчийското предприятие има три работни места и трима майстори, които обучават по един или двама чираци – следва да се ползва 50 на сто намаление на патентния данък и за трите работни места.

Тъй като в практика са възможни други хипотези, различни от горепосочените, намалението по чл.33, ал.8 от ЗОДФЛ трябва да се обвързва с броя на майсторите, които обучават чираци, без оглед на това дали съответния майстор обучава един или двама чираци и при съобразяване с презумпцията, че съответния майстор обучава чирака (чираците) само на едно от работните места в обекта.

III. Условие за ползване на намалението на патентния данък.

Условие за ползване на намалението е към декларацията по чл. 43 да бъде приложено удостоверение за вписване в регистъра на чираците, издавано на основание чл. 9, ал. 5 и 6 от Закона за занаятите от съответната Регионална занаятчийска камара. Удостоверението трябва да съдържа данни за занаятчийското предприятие и неговия собственик, за обучаваните в предприятието чираци и вписването им в регистъра, както и за майстора, който провежда обучението на всеки един от тях. При последваща проверка от страна на данъчната администрация, за потвърждаване на обстоятелства по определяне размера на патентния данък, могат да послужат: майсторските свидетелства на посочените в удостоверението майстори; договорите за обучение между чираците и собственика на занаятчийското предприятие; договорите, уреждащи трудовоправните отношения на чираците със предприятието, както и други документи съобразно изискванията на Закона за занаятите.

Данъчното облекчение се ползва с подаване на декларацията по чл. 43, ал.1. В случай, че обучението на чирак започне в течение на годината, за която вече е определен окончателният годишен (патентен) данък за дейността, правото за ползване на намалението по чл.33, ал.8 от ЗОДФЛ ще възникне от следващата годината т.е. от годината, за която при подаване на декларацията по чл.43, ал.1 са налице обстоятелствата за ползване на облекчението. Ако в рамките на годината бъде открито ново работно място и към декларацията по чл.43, ал.2 бъде подадено удостоверение за вписване в регистъра на чираците, за това работно място може да се ползва намаление на данъка в размер 50 на сто при спазване на описаните в настоящето указание условия.

Съгласно разпоредбата на чл.43, ал.2, промените в обстоятелствата по ал. 1 се декларират в седемдневен срок от настъпването им, като размерът на данъка се намалява при преустановяване на дейността, причинено от непреодолима сила или други особени, непредвидени и непредотвратими обстоятелства, включително и обстоятелства, свързани със здравословното или физиологичното състояние на лицата, които са причинили преустановяване на дейността за данъчната година. В тази връзка, когато в течение на годината бъде прекратен договор за обучение на чирак, по повод на който е ползвано данъчното облекчение, се подава декларация за промяна в обстоятелствата. В този случай данъчното задължение се коригира в посока увеличение, пропорционално на броя на месеците до края на годината, за които се отнася промяната.

Милен Велчев
Министър на финансите